

ДОГОВОР
МЕЃУ
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ИНДИЈА
ЗА
ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА
НА ИНВЕСТИЦИИ

Владата на Република Македонија и Владата на Република Индија (во понатамошниот текст „Договорни страни“);

Со желба да создадат поволни услови за поттикнување поголеми инвестиции од инвеститорите на едната Договорна страна на територијата на другата Договорна страна;

Согледувајќи дека поттикнувањето и заемната заштита на таквите инвестиции, согласно меѓународен договор, ќе ги стимулира поединечните деловни иницијативи и ќе го зголеми просперитетот на двете земји;

Се договорија за следното:

Член 1 Дефиниции

За целите на овој Договор:

1. изразот „инвестиција“ се однесува на секаков вид на средство основано или стекнато, вклучувајќи промени во формата на таквата инвестиција, од страна на инвеститор на едната Договорна страна на територијата на другата Договорна страна, во согласност со националните закони на Договорната страна на чија што територија е направена инвестицијата, а особено, иако не исклучиво, вклучува:

- а) движен и недвижен имот, како и други права како што се хипотеки, залози или гаранции;
- б) акции, удели и должнички хартии од вредност издадени од компанија и било која друга слична форма на учество во компанија;
- в) побарувања кои гласат во пари или други услуги врз основа на договор кои имаат финансиска вредност;
- г) права од интелектуална сопственост, вклучувајќи, авторски права, трговски марки, патенти, права од индустриска сопственост, know-how или goodwill во согласност со релевантните закони на соодветната Договорна страна;
- д) деловни концесии доделени во согласност со закон или договор, вклучувајќи концесии за истражување и вадење нафта и други минерали.

2. изразот „инвеститор“ се однесува на секое физичко или правно лице на едната Договорна страна кое инвестира на територијата на другата Договорна страна.

а) изразот „физичко лице“ во однос на која било Договорна страна се однесува на секој државјанин на која било Договорна страна кој го добива својот статус од законот што е на сила во соодветната Договорна страна;

б) изразот „правно лице“ во однос на која било Договорна страна се однесува на секое правно лице вклучувајќи претпријатија, компании, корпорации, деловни здруженија и/или организации што се основани, воспоставени или организирани во согласност со соодветните закони на која било Договорна страна и што имаат седиште на територијата на таа Договорна страна.

3. изразот „приноси“ се однесува на паричните износи остварени од инвестицијата како што се добивка, камата, капитална добивка, дивиденда, лиценци надоместоци и провизии.

4. изразот „територија“ се однесува на :

а) во однос на Република Македонија: територијата на Република Македонија, вклучувајќи ја копнената површина, водената површина и воздушниот простор, над која Република Македонија има суверенитет, суверени права и јурисдикција над таквите права во согласност со меѓународното право;

б) во однос на Република Индија: територијата на Република Индија, вклучувајќи ги нејзините територијални води и воздушниот простор над нив и други поморски зони, вклучувајќи ја Ексклузивната економска зона и континенталниот гребен, над која Република Индија има суверенитет, суверени права или ексклузивна јурисдикција во согласност со нејзините закони што се на сила, со Конвенцијата на Обединетите нации од 1982 година за право на морето и со меѓународното право.

Член 2 Опфат на Договорот

Овој Договор ќе се однесува на сите инвестиции извршени од инвеститори на која било Договорна страна на територијата на другата Договорна страна, прифатени како такви во согласност со нејзините закони и прописи, без оглед дали се извршени пред или по влегувањето во сила на овој Договор.

Член 3

Поттикнување и заштита на инвестиции

(1) Секоја Договорна страна ќе поттикнува и ќе создава поволни услови за инвеститорите на другата Договорна страна да инвестираат на нејзината територија и ќе ги признава таквите инвестиции во согласност со нејзините закони и прописи.

(2) Секоја Договорна страна на својата територија ќе ги штити инвестициите направени во согласност со нејзините закони и прописи од страна на инвеститори на другата Договорна страна и нема да го попречува, преку неразумни или дискриминаторни мерки, управувањето, одржувањето, употребата, уживањето, продажбата и располагањето со такви инвестиции.

(3) Инвестициите и приносите на инвеститорите на која било Договорна страна во секое време ќе добијат праведен и правичен третман на територијата на другата Договорна страна.

Член 4

Национален третман и третман на најповластена нација

(1) Секоја Договорна страна ќе им додели на инвестициите направени од инвеститори на другата Договорна страна третман што не е помалку поволен од третманот што им се дава на инвестициите на сопствените инвеститори или на инвеститорите на која било трета држава.

(2) Покрај тоа, секоја Договорна страна ќе им додели на инвеститорите на другата Договорна страна, вклучувајќи ги приносите на нивните инвестиции, третман што нема да биде помалку поволен од третманот што им се дава на инвеститорите на која било трета држава.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) од овој член нема да се толкуваат како обврска за едната Договорна страна да им додели на инвеститорите на другата Договорна страна било каков третман, предност или привилегија што резултираат од:

а) нејзиното членство или здружување во која било постојна или идна економска, монетарна или царинска унија, заеднички пазар, слободна трговска зона или сличен меѓународен договор во кој таа е или може да биде членка, или

б) било кое прашање кое е целосно или делумно поврзано со

оданочување, вклучувајќи ги договорите за избегнување на двојното оданочување.

Член 5 **Експропријација**

(1) Инвестициите извршени од инвеститори на која било Договорна страна нема да бидат национализирани, експроприрани или изложени на мерки што имаат дејство еднакво на национализација или експропријација (во понатамошниот текст „експропријација“) на територијата на другата Договорна страна, освен за јавни цели, во согласност со закон, на недискриминаторна основа и со праведен и правичен надомест. Таквиот надоместокот е во износ на пазарната вредност на инвестицијата што е експроприрана веднаш пред експропријацијата или пред претстојната експропријација да стане јавно позната, кое и да се случи прво. Надоместокот вклучува камата што се плаќа на годишна ЛИБОР основа од датумот на експропријацијата до датумот на плаќање. Износот на надоместокот се плаќа во конвертибилна валута, тој е слободно пренослив и се плаќа без непотребно одложување.

(2) Засегнатиот инвеститор има право, во согласност со законот на Договорната страна што ја врши експропријацијата, на прегледување, од страна на судски или друг надлежен орган на таа страна, на неговиот случај и на проценка на неговата инвестиција во согласност со начелата наведени во овој став. Договорната страна што ја врши експропријацијата ги вложува сите напори за да обезбеди дека таквото прегледување се врши веднаш.

(3) Доколку Договорната страна ги експроприра средствата на правното лице што е основано, воспоставено или формирано согласно законот што е во сила во кој било дел од нејзината територија и во кое инвеститорите од другата Договорна страна поседуваат акции, Договорната страна ќе обезбеди дека одредбите од став (1) од овој член се применуваат до оној степен до кој е неопходно за да се обезбеди праведен и правичен надоместок во врска со таквата инвестиција на таквите инвеститори на другата Договорна страна кои се сопственици на тие акции.

Член 6 **Надомест на загубите**

Инвеститорите на едната Договорна страна чии инвестиции на територијата на другата Договорна страна претрпеле загуби поради војна или друг оружен конфликт, вонредна состојба, востание, бунт, немири или граѓански немири на територијата на другата Договорна

страна, другата Договорна страна ќе им додели третман во врска со враќањето, обесштетувањето, надоместување или друго порамнување што не е помалку поволен од оној што другата Договорна страна им го дава на сопствените инвеститори или на инвеститорите на која било трета држава. Плаќањата извршени како резултат на тоа се префрлаат без непотребно одложување во конвертибилна и слободно пренослива валута.

Член 7

Пренос на инвестициите и приносите

(1) Секоја Договорна страна на чија што територија се направени инвестициите, ќе им дозволи на инвеститорите на другата Договорна страна, слободно да ги пренесат сите средства во врска со нивните инвестиции направени на нејзина територија, без непотребно одложување и на недискриминаторна основа. Таквите средства може да вклучуваат:

- а) капитал и дополнителни капитални износи што се користат за одржување и зголемување на инвестициите;
- б) нето оперативни добивки, вклучувајќи капитални добивки, дивиденди и камата согласно нивните удели;
- в) отплати на кој било заем, вклучувајќи камата на тој заем, поврзани со инвестицијата;
- г) отплати на договорни надоместоци (royalties) и услужни права поврзани со инвестицијата;
- д) приходи од продажба на нивни акции;
- ѓ) приходи добиени од инвеститори во случај на продажба или делумна продажба или ликвидација;
- е) приходи на граѓани/државјани на едната Договорна страна кои работат во врска со инвестицијата на територијата на другата Договорна страна.

(2) Освен ако не е поинаку договорено меѓу страните, преносот од став (1) од овој член ќе биде дозволено да се изврши во валутата на оригиналната инвестиција или во која било друга конвертибилна валута. Таквиот пренос се врши по пазарниот девизен курс што важи на датумот на преносот, во согласност со процедурите воспоставени од Договорната страна на чија територија е направена инвестицијата, под услов сите финансиски обврски кон оваа Договорна страна да се исполнети.

Член 8

Суброгација

Доколку една Договорна страна или нејзина назначена агенција гарантира било какво обесштетување во однос на некомерцијални

ризици во врска со инвестиција извршена од било кој од нејзините инвеститори на територијата на другата Договорна страна и изврши плаќање на таквите инвеститори во врска со нивните побарувања согласно овој договор, другата Договорна страна се согласува дека првата Договорна страна или нејзината назначена агенција имаат право врз основа на суброгација да ги остварат своите права и да ги потврдат барањата на тие инвеститори. Суброгираните права нема да ги надминат оригиналните права или побарувања на таквите инвеститори.

Член 9

Решавање спорови меѓу инвеститор и Договорна страна

(1) За споровите меѓу една Договорна страна и инвеститор на другата Договорна страна, инвеститорот ја известува во писмена форма, вклучувајќи детални информации, Договорната страна на чија територија е извршена инвестицијата.

(2) Било каков спор меѓу инвеститор на едната Договорна страна и другата Договорна страна, во врска со инвестиција на првата Договорна страна согласно овој договор се решава, колку што е можно пријателски, по пат на преговори меѓу страните во спорот.

(3) Секој спор што не е решен пријателски во рок од шест месеци од датумот на писменото известување може да се поднесе:

(а) за решавање, во согласност со правото на Договорната страна што ја одобрила инвестицијата, до надлежните судски, арбитражни или административни тела на таа Договорна страна; или

(б) на меѓународно помирување согласно правилата за помирување на Комисијата за меѓународно трговско право на Обединетите нации, доколку двете страни се согласат; или

(в) до Меѓународниот центар за решавање на инвестициски спорови (ИЦСИД) доколку и Договорната страна на инвеститорот и другата Договорна страна се страни на Конвенцијата за решавање на инвестициски спорови меѓу државите и државјаните на други држави, 1965; или

(г) до „ad hoc“ арбитражен трибунал формиран во согласност со Правилата за арбитража на Комисијата за меѓународно трговско право на Обединетите нации (УНЦИТРАЛ), 1976, во согласност со следното:

- Орган кој назначува, согласно член 7 од Правилата е

претседателот, потпретседателот или следниот по ранг судија од Меѓународниот суд на правдата, кој не е државјанин на која било Договорна страна. Третиот арбитер не е државјанин на која било Договорна страна.

- Страните назначуваат свои арбитри во рок од два месеца.
- Арбитражниот трибунал ја наведува основата за својата одлука и ги дава причините по барање на било која страна.

(4) Арбитражната одлука се базира на:

- а) одредбите од овој Договор;
- б) националното право на Договорната страна на чија територија е направена инвестицијата;
- в) правилата и универзално прифатените принципи на меѓународното право.

(5) арбитражната одлука е конечна и обврзувачка за страните во спорот. Секоја Договорна страна се обврзува да ги изврши одлуките во согласност со нејзиното национално право.

Член 10

Сповори меѓу Договорните страни

(1) Сите спорови меѓу Договорните страни во врска со толкувањето или примената на овој договор треба колку што е можно да се решаваат по пат на консултации и преговори, преку дипломатски канали.

(2) Доколку спорот меѓу Договорните страни не може да се реши на овој начин во рок од шест месеци од моментот на настанување на спорот, по барање на било која Договорна страна, може да се поднесе до арбитражен трибунал.

(3) Таквиот арбитражен трибунал се формира за секој поединечен случај на следниот начин. Во рок од два месеца од приемот на барањето за арбитража, секоја Договорна страна назначува по еден член на трибуналот. Тие двајца членови потоа избираат државјанин на трета држава кој, по одобрување од двете Договорни страни, се назначува за претседател на трибуналот. Претседателот се назначува во рок од два месеца од датумот на назначување на другите два члена.

(4) Доколку во периодот од став (3) од овој член не се извршат потребните назначувања, секоја Договорна страна може, во отсуство на било каква друга спогодба, да го повика претседателот на Меѓународниот суд на правдата да ги изврши потребните назначувања. Доколку претседателот е државјанин на која било

Договорна страна или на друг начин е спречен да ја извршува наведената функција, се повикува потпретседателот да ги изврши потребните назначувања. Доколку потпретседателот е државјанин на која било Договорна страна или и тој е спречен да ја извршува наведената функција, се повикува следниот по ранг член на Меѓународниот суд на правдата кој не е државјанин на која било Договорна страна да ги изврши потребните назначувања.

(5) Арбитражниот трибунал донесува одлука со мнозинство гласови. Таквата одлука е конечна и обврзувачка за двете Договорни страни. Секоја Договорна страна ги сноси трошоците на својот член на трибуналот и на нејзиното застапување во арбитражните постапки; трошокот на претседателот и останатите трошоци ги снесат двете Договорни страни во еднакви делови. Меѓутоа, трибуналот може во својата одлука да наведе поголем дел од трошоците да сноси едната или двете Договорни страни, а оваа одлука е конечна и обврзувачка за двете Договорни страни. Трибуналот ги одредува своите постапки.

Член 11

Влез и престој на персонал

Договорната страна, во согласност со законите кои се во сила, во врска со влезот и престојот на недржавјани, ќе им дозволи на физичките лица на другата Договорна страна и персоналот вработен од инвеститорите на другата Договорна страна да влезат и да останат на нејзина територија за целите на ангажирање во активности поврзани со инвестициите.

Член 12

Важечки закони

(1) Освен ако не е поинаку пропишано во овој Договор, сите инвестиции се регулирани со законите што се во сила на територијата на Договорната страна на која се направени инвестициите.

(2) По исклучок на став (1) од овој член, ништо во овој Договор нема да ја спречи Договорната страна на чија територија е извршена инвестицијата да преземе активност за заштита на своите основни безбедносни интереси или во услови на екстремна вонредна состојба, во согласност со нејзините закони што нормално и разумно важат на недискриминаторска основа.

Член 13 Примена на други правила

Доколку законите на која било Договорна страна или обврските согласно меѓународното право што постојат сега или ќе се воспостават подоцна меѓу Договорните страни, покрај овој Договор, содржат прописи, без оглед дали се општи или конкретни, со кои им се дава на инвестициите на инвеститорите на другата Договорна страна третман што е поповолен од оној што се дава со овој Договор, таквите правила ќе преовладуваат над овој Договор до оној степен до кој е поповолно.

Член 14 Влегување во сила

Овој Договор подлежи на ратификација и влегува во сила на последниот датум на кој било која Договорна страна ја известува другата дека се исполнети нејзините внатрешни постапки за влегување во сила на овој Договор.

Член 15 Траење и откажување

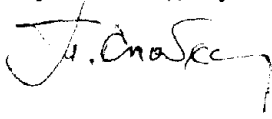
(1) Овој Договор останува во сила за период од десет (10) години. После тоа, тој останува во сила за сличен период или периоди, освен ако било која Договорна страна ја извести другата Договорна страна за својата намера за откажување на Договорот. Известувањето за откажување влегува во сила една година откако ќе биде добиено од другата Договорна страна.

(2) Во однос на инвестициите направени пред датумот на влегување во сила на известувањето за откажување на овој Договор, одредбите од овој Договор продолжуваат да важат за период од десет (10) години од датумот на откажување на овој Договор.

Како сведоци на горенаведеното, долу потпишаните, соодветно овластени од нивните влади, го потпишаа овој Договор.

Во Скопје на 17 март 2008 год., во два оригинални примерока, секој на македонски, хинду и англиски јазик, при што сите текстови се еднакво важечки. Во случај на разлики во толкувањето, ќе преовлада англискиот текст.

За Владата
на Република Македонија

За Владата
на Република Индија

